

**Національний університет «Києво-Могилянська академія»
Кафедра української мови**

Шановні колеги!

10 жовтня 2019 р. в Національному університеті «Києво-Могилянська академія» відбудеться IV Міжнародна наукова конференція «**МОВА: КЛАСИЧНЕ – МОДЕРНЕ – ПОСТМОДЕРНЕ**»

Основна проблематика конференції:

- мова – культура – ідентичність;
- мова – пізнання – комунікація;
- функційний аспект мови крізь призму змін наукових парадигм;
- проблеми контрастивної лінгвістики;
- українська мова в соціокультурному просторі;
- сучасна лінгвостилістика;
- проблеми лінгводидактики та культури мови;
- питання прикладної лінгвістики.

У межах конференції відбудеться круглий стіл «**Лінгвістика Ю. Шевельова і Ю. Шевельов у лінгвістиці**».

Робочі мови: *українська, англійська.*

Для участі в конференції просимо надіслати до **25 серпня 2019 року** на електронну адресу n.yasakova@ukma.edu.ua заявку та відскановану копію (або фотокопію) квитанції про оплату оргвнеску. **Переказ коштів здійснюється тільки після отримання автором листа-підтвердження про внесення теми до програми конференції.** Організаційний внесок – 200 грн.

Назви файлів (тільки латиницею) мають відповідати прізвищу автора, напр.: `retrenko_regform`; `retrenko_oplata`.

Реєстраційна форма

Прізвище, ім'я, по батькові	
Науковий ступінь, учене звання	
Посада	
Місце роботи	
Адреса	
Телефон	
Електронна пошта	

Учасники конференції можуть подати статтю до наукового рецензованого журналу відкритого доступу «**МОВА: КЛАСИЧНЕ – МОДЕРНЕ – ПОСТМОДЕРНЕ**», що публікує статті з мовознавчої проблематики і *внесений до Переліку наукових фахових видань України* (Затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 11.07.2017 № 996).

Журнал «**МОВА: КЛАСИЧНЕ – МОДЕРНЕ – ПОСТМОДЕРНЕ**» проіндексовано в наукометричних базах даних та наукових пошукових системах:

Abstracting systems and journal databases:

- [Index Copernicus International](#)
- MLA Directory of Periodicals
- MLA International Bibliography

Web-based search systems:

- Google Scholar
- BASE-search (Bielefeld Academic Search Engine)

Serial registries:

- AcademicKeys
- ICI World of Journals
- Ulrich's Periodicals Directory

Сайт журналу: <http://lcmp.ukma.edu.ua>

Статтю, оформлену відповідно до наведених нижче вимог, надсилати на електронну адресу n.yasakova@ukma.edu.ua. Назви файлів (тільки латиницею) мають відповідати прізвищу автора, напр.: petrenko_article; petrenko_oplata_article.

Переказ коштів здійснювати **ТІЛЬКИ ПІСЛЯ ОТРИМАННЯ АВТОРОМ ЛИСТА-ПІДТВЕРДЖЕННЯ** про прийняття матеріалів до друку. Вартість однієї сторінки – 40 грн. **Одноосібні** статті докторів наук, професорів будуть надруковані безкоштовно.

Рецензування і перевірка матеріалів.

Редакція залишає за собою право відхилити статтю на етапі попереднього розгляду, якщо її зміст не відповідає тематиці й науковому напрямку журналу, якщо текст не відповідає нормам академічної доброчесності, нормам наукового стилю української або англійської мов, якщо не дотримано вимог до технічного оформлення та до структурування матеріалу. Статті повинні відповідати критеріям науковості, мати наукову новизну, теоретичну та практичну значущість, засвідчувати належну обізнаність автора із відповідною літературою з тематики дослідження.

Статті, прийняті редакцією для подальшого розгляду, проходять подвійне “сліпе” рецензування і можуть бути повернені авторові на доопрацювання.

Для всіх статей, що подані на рецензування, визначають рівень унікальності авторського тексту за допомогою відповідного програмного забезпечення, що показує рівень унікальності статті, використані джерела та частковий збіг тексту («Unichek»).

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ РУКОПИСІВ

Редакція приймає до розгляду рукописи, оформленні згідно з викладеними нижче композиційними й технічними вимогами.

Композиційні вимоги до оформлення:

Орієнтовний обсяг – до 40 тис. знаків; мови – українська, англійська.

Стаття повинна бути чітко структурована й обов'язково містити такі рубрики:

- **Вступ (Introduction)**, де формулюють проблему та вказують на її зв'язок із важливими науковими й/ чи практичними завданнями.
- **Теоретичне підґрунтя (Theoretical background)**, де повинні бути представлені такі елементи: 1) аналіз останніх досліджень і публікацій, у яких порушено питання з цієї проблеми і на які спирається автор, виділення раніше не вивчених частин загальної проблеми, яким присвячено статтю; 2) формулювання мети статті (постановка завдання).
- **Методи та матеріал дослідження (Methods)**, де стисло окреслюють застосовані методи дослідження та матеріал, на якому проводили дослідження.
- **Результати дослідження (Results and discussion)**, де викладають основний матеріал дослідження з обґрунтуванням отриманих наукових результатів.
- **Висновки (Conclusions)**, де наводять висновки та перспективи дослідження.

Кожну рубрику треба подавати з нового абзацу звичайним шрифтом, а назви кожної з рубрик – напівжирним шрифтом. Компонент **Результати дослідження (Results and discussion)** повинен мати певну назву, пов'язану з темою дослідження; він може складатися з кількох підрубрик.

Технічні вимоги до оформлення:

1. Рукописи (статті, рецензії тощо) подають в електронному варіанті в редакторі Microsoft Word (Times New Roman, розмір – 14, міжрядковий інтервал – 1,5, абзацний відступ – 1,25 см, всі береги – 2 см) у форматі doc. Без переносів у словах.

2. Перед основним текстом статті зазначають метадані статті:

- УДК (ліворуч, звичайним шрифтом)
- Ім'я та прізвище автора (рядковими літерами, курсивом, ліворуч);
- ORCID-ідентифікатор автора (ORCID ID) (див.: <https://orcid.org/>) (ліворуч, звичайним шрифтом)
- Через відступ в один абзацний рядок – назва статті (відцентрована) – (розмір 14, жирний шрифт, великі літери)
- Після назви через відступ в один абзацний рядок подають анотацію (400-500 знаків з пробілами, курсивом) та ключові слова (5-7 слів, курсивом) мовою статті.

3. Вимоги до оформлення основного тексту статті:

- Оформлення покликань у тексті статті має відповідати стандарту **APA (6th edition)**. У круглих дужках слід наводити прізвище автора, рік видання, номер сторінки. Наприклад: (Вихованець, 2004, с. 35). Між літерою с. (англ. р.) на позначення сторінки й номером сторінки ставлять нерозривний пробіл (одночасне натискання клавіш Ctrl+Shift+пробіл).
- Згадуючи в тексті статті науковця, подають першу літеру його імені та прізвище (*Л. Теньєр, В. Німчук*). Між ініціалом і прізвищем ставлять нерозривний пробіл (одночасне натискання клавіш Ctrl+Shift+пробіл).
- За потреби уточнень і зауважень текст статті можуть супроводжувати посторінкові примітки (нумерація приміток наскрізна – 1, 2, 3...). Примітки (виноска) роблять автоматично (Вставка – Виноска).
- Цитати подають мовою статті. Архівні та рукописні джерела цитують і публікують мовою оригіналу. Зміст цитат і покликання на відповідні сторінки мають чітко відповідати першоджерелам.
- Назви будь-яких періодичних видань подають у тексті мовою оригіналу.
- Ілюстративний матеріал друкують курсивом, **без лапок**. Необхідні акценти увиразнюють напівжирним курсивом. Підкреслення не застосовують.
- Якщо в статті наведено схеми, їх треба групувати (Вид – Панель інструментів – Малювання – Вибір об’єкта. Тримаючи кнопку “Вибір об’єкта”, виділіть об’єкти, які треба об’єднати у групу, на панелі інструментів “Малювання” натисніть кнопку “Дії”, виберіть команду “Групувати”). **Усі малюнки та схеми дублюють в окремому файлі** – Petrenko.scheme.
- Використовують лише такі лапки: «.....». За наявності у цитатах слів у лапках, використовують систему подвійних лапок (лапки в лапках): «...“...”...».
- Треба розрізняти тире (–) і дефіс (-): відмінність полягає в розмірі та наявності пробілів до і після тире.
- Імена та прізвища іноземних авторів подають згідно з правилами чинного Українського правопису (§86-100; §104-105).
- Знак апострофа має виглядати так: ’

4. Вимоги до оформлення списку джерел:

- Два списки літератури – оригінальний (*Список використаної літератури*) і транслітерований з перекладом назв англійською мовою (References) – подають після основного тексту статті.
- Список літератури українською мовою (*Список використаної літератури*) оформлюють згідно зі стандартом **APA citation style (6th edition)**. На початку списку подають джерела, написані кирилицею (за абеткою), за ними – латиницею (за абеткою).
- **References** для електронної версії видання мають відповідати стандарту **APA citation style (6th edition)**. Для полегшення оформлення бібліографії варто скористатися сайтом: <https://owl.english.purdue.edu/owl/section/2/10/> (або, наприклад, <http://research.moreheadstate.edu/c.php?g=107001&p=694716>) та сервісом створення списків літератури з текстового редактора Microsoft Word.
- Назви праць, написані мовами з нероманським алфавітом (українська, білоруська, сербська та ін.), прізвища й імена їхніх авторів повинні бути **транслітерованими** (для адекватної транслітерації рекомендовано

використовувати ресурс: <https://www.slovnyk.ua/translit.php>). У тому разі, якщо праця вже має англomовну назву, варто подавати її. Для цитованих джерел, які мають doi, його потрібно вказувати.

- Списки мають бути нeнумерованими.

5. Вимоги до авторського резюме:

Після списків літератури подають два авторські резюме – українською (Резюме) та англійською (Abstract) мовами (по 1800-2000 знаків з пробілами). Авторське резюме (Abstract) є коротким викладом статті, воно може бути опубліковане самостійно, не в супроводі основного тексту, а отже, повинне бути зрозумілим без звернення до самої публікації.

Авторські резюме (Abstract) повинні містити такі компоненти:

- ліворуч – прізвище та ім'я автора;
- назва статті (відцентрована, великими напівжирними літерами);
- Background (Постановка проблеми).
- Purpose (Мета статті).
- Methods (Методи дослідження).
- Results (Основні результати дослідження).
- Discussion (Висновки і перспективи).
- Key words (Ключові слова) 5-7 слів.

Кожен компонент з нового абзацу звичайним шрифтом, а назви кожного з пунктів подають напівжирним шрифтом.

References та 2 авторські резюме (українською та англійською мовами) подають в окремому документі з назвою Petrenko_abstract.

Автори статей в окремому файлі (Petrenko_data) також мають подати про себе такі відомості (українською та англійською мовами):

- прізвище, ім'я та по батькові;
- ORCID-ідентифікатор (див. <https://orcid.org>);
- науковий ступінь, вчене звання, місце роботи й посада;
- коло наукових інтересів;
- електронна адреса.

Зразок оформлення рукопису

УДК 811.161.2'01"16"

Юлія Олешко

ORCID ID: XXXX-XXXX-XXXX-XXXX

ГОНОРАТИВНІСТЬ У ПЕРЕДМОВАХ ДО ПРОПОВІДНИЦЬКИХ ЗБІРНИКІВ А. РАДИВИЛОВСЬКОГО

У статті розглянуто особливості реалізації мовленнєвої категорії гоноративності в передмовах до проповідницьких збірників А. Радивиловського – «Огородку Марії Богородиці» (1676) і «Вінці Христовому» (1688), зокрема проаналізовано...

Ключові слова: гоноративність, передмова, А. Радивиловський, староукраїнська літературна мова XVII ст.

1. Вступ

Суспільні норми й культурні цінності, якими керуються люди в повсякденному житті, зокрема й у мовленнєвій діяльності, засвідчують специфіку національного світогляду в певний історичний період.

2. Теоретичне підґрунтя.

Уперше поняття мовної ввічливості обґрунтували П. Браун і С. Левінсон у праці «Ввічливість: деякі універсалії у використанні мови» (1978). На їхню думку, ввічливість є...

У сучасній українській лінгвістиці значна кількість праць присвячена категорії звертання, фундаментальне дослідження мовного етикету представлено в монографії О. Миронюк (Миронюк, 2006), однак історичний аналіз мовної та мовленнєвої ввічливості в українській мові набув популярності лише в останні десятиліття...

Вербалізація ввічливості в українських барокових казаннях вивчена лише частково, оскільки в публікації О. Зелінської розглянуто лише звертання в проповідницьких текстах (Зелінська, 2007), тому **метою цієї статті** є з'ясування особливостей реалізації категорії гоноративності в передмовах до проповідницьких збірників А. Радивиловського.

3. Методологічне підґрунтя дослідження

Прагматичний характер категорії гоноративності виявляється в її визначальній ролі щодо спрямованості на успішне спілкування (Конюшкевич, 1998, с. 33). Висловлення є контекстуально залежним, оскільки не може розглядатися поза контекстом з погляду ввічливості/ неввічливості, суспільної припустимості й ситуативної доречності. У зв'язку з цим вивчення гоноративності потребує застосування **дискурсивного методу**, успішно

апробованого для аналізу гоноративності в дослідженнях М. Марчаник (Marcjanik, 2008), Р. Лакофф (Lakoff, 1973) та ін. ...

4. Жанрово-композиційні риси проповідей А. Радивиловського. Проповіді А. Радивиловського, написані староукраїнською літературною мовою, апелюють до тогочасних проблем українського соціуму, насичені народними приказками і прикладами з популярних збірок європейських письменників. Ці тексти називають «полемічно-публіцистичними», оскільки вони...

5. Особливості експлікації мовця й адресата в передмовах до проповідей А. Радивиловського.

.....

7. Висновки

Мовленнєва поведінка книжника детермінована, з одного боку, певними комунікативними завданнями, які мовець ставить перед собою в конкретному дискурсі, з іншого боку – правилами соціального етикету, характерними для часу й середовища, в якому перебувають комуніканти...

Такі висновки відкривають перспективу аналізу комунікативної категорії гоноративності в інших типах дискурсу, діахронічного дослідження гоноративності в українській літературній мові.

Список використаної літератури

Байдусь, С. А. (2009). *Семантико-синтаксична структура конструкцій з пояснювальними відношеннями*: Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук. Національний педагогічний ун-т ім. М.П. Драгоманова, Київ, Україна.

Вихованець, І. Р. (1992). *Нариси з функціонального синтаксису української мови*. Київ: Наукова думка.

Глазова, С. М. (2005) *Пояснювально-отожнювальні конструкції в українській мові: семантика, граматики, прагматика*: Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук. Харківський національний педагогічний у-т ім. Г. С. Сковороди, Харків, Україна.

Кадочнікова, О. П. (2016). Різномірні кореляції пояснювальних конструкцій: формально-граматичний аспект. *Наукові записки НаУКМА. Філологічні науки (Мовознавство)*, 189, 34-38.

Ключковський, Б. Г. (1963). До питання про апозицію і структурно-граматичні способи її вираження в українській мові. In *Проблеми синтаксису* (с. 74-83). Львів: Видавництво ЛДУ.

Слинько, І. І., Гуйванюк, Н. В. & Кобилянська, М. Ф. (1994). Синтаксис сучасної української мови: Проблемні питання. Київ. Вища школа.

Baidus, S. A. (2009). *Semantyko-syntaksychna struktura konstruktzii z poiasniuvalnymy vidnoshenniamy* [Semantic-syntactic structure of constructions with explanatory relations]: A thesis in Ukrainian language (PhD's thesis). M. P. Drahomanov National Pedagogical University, Kyiv, Ukraine.

Vykhovanets, I. R. (1992). *Narysy z funktsionalnoho syntaksysu ukrainskoi movy* [Essays on functional syntax of the Ukrainian language]. Kyiv: Naukova dumka.

Hlazova, S. M. (2005) *Poiasniuvalno-otozhniuvalni konstruktzii v ukrainskii movi: semantyka, hramatyka, prahmatyka* [Explanatory-identifying constructions in Ukrainian language]: Abstract of a thesis in Ukrainian language (PhD's thesis). H. S. Skovoroda National Pedagogical University in Kharkiv, Kharkiv, Ukraine.

Kadochnikova, O. P. (2016). Riznorivnevi koreliatsii poiasniuvalnykh konstruktzii: formalno-hramatychnyi aspekt [Different level correlations of explanatory constructions: formal-grammatical aspect]. *Naukovi zapysky NaUKMA. Filolohichni nauky (Movoznavstvo)* [Academic notes of NaUKMA. Philology (Linguistics)], 189, 34-38.

Kliuchkovskyyi, B. H. (1963). Do pytannia pro apozytsiiu i strukturno-hramatychni sposoby yii vyrazhennia v ukrainskii movi [About apposition and structural-grammatical ways of its expression in Ukrainian language]. In *Problemy syntaksysu* [Problems of syntax] (s. 74-83). L'viv: Vydavnytstvo LDU.

Slynko, I. I., Huivaniuk, N. V. & Kobylanska, M. F. (1994). *Syntaksys suchasnoi ukrainskoi movy: Problemni pytannia* [Syntax of the modern Ukrainian language. Discussion Issues]. Kyiv: Vyshcha shkola.

Abstract

Julia Oleshko

HONORIFICS IN THE PREFACES TO THE COLLECTIONS OF SERMONS BY A. RADYVYLOVSKYI

Background. Social relationships between the interlocutors are determined by two main factors – distance and status – and vary according to different degrees of distraction/intimacy and symmetry/asymmetry...

Purpose. The verbalization of politeness in the Ukrainian Baroque texts has been studied partially; therefore, the purpose of this article is to reveal the specific features of honorifics in the prefaces to the collections of sermons by A. Radyvylovskyyi.

Methods. The study of honorifics requires the use of the discursive method, which has been applied to analyze the verbalized politeness in particular...

Results. The tradition of including prefaces to the printed books results from the author's wish to present his work to his readers...

Discussion. Prefaces to the old-printed collections of sermons represent a dialogic discourse, which involves communication according to the defined social roles...

Keywords: honorifics, preface, A. Radyvylovskyi, Old Ukrainian literary language of 17th century.